

MIHA REMEC KAO PISAC ZNANSTVENE FANTASTIKE

Kada je Miha Remec godine 1980. objavio svoj roman *Prepoznavanje* u nakladi ugledne „Mladinske knjige“ iz Ljubljane on se našao 1981. godine u konkurenciji za tek ustanovljenu godišnju nagradu za roman Udruge ljubitelja znanstvene fantastike iz Zagreba. U to vrijeme je to bila jugoslavenska nagrada. Srećom da je u žiriju bio i Boris Marini, pisac i filmski kritičar, poznavatelj slovenskog jezika, koji je svesrdno založio da se nagradi upravo Remčev roman, tvrdeći da je na svjetskoj razini. Ostali članovi žirija su se s tim složili i nagrada je stigla u prave ruke.

Danas mogu ustvrditi da je Marini bio apsolutno u pravu. Miha Remec je bio i ostao najbolji i najplodniji pisac znanstvene fantastike na području bivše Jugoslavije. Drago Bajt s pravom svrstava antiutopijske romane Mihe Remca uz bok Zamjatinu, Huxleyju i Orwellu. I „Prepoznavanje“ je antiutopijski roman.

Da je ovaj roman napisan na engleskom ili nekom od svjetskih jezika njegov autor bi danas bio daleko poznatiji. Međutim njegovo ime ostaje malo poznato i ljubiteljima znanstvene fantastike u Regionu a ovo remek djelo se tek sada objavljuje na nekom drugom jeziku.

Godine 1990. u izdanju „Prosvete“ iz Beograda izlazi „Enciklopedija naučne fantastike“ Zorana Živkovića. U njenom drugom tomu izlazi i kratka odrednica o Mihi Remcu gdje nakon osnovnih biografskih podataka i popisa Remčevih znanstveno-fantastičnih djela piše:

„Nesumnjivo vodeći savremeni pisac naučne fantastike na slovenačkom jeziku, Remec počinje da objavljuje SF dela od sredine šezdesetih godina (elementi ovog žanra mogu se razabrati već u drami *Srećni zmajevi* iz 1962), ali glavno razdoblje njegovog SF stvaralaštva jesu osamdesete godine kada mu izlaze tri glavna romana. Autor istančanog proznog prosedea i izbrušenog stila, Remec u *Prepoznavanju* na osoben način varira klasičan žanrovski motiv o izrođavanju utopije u antiutopiju, gradeći izuzetno uverljiv lik protagonistkinje. Za ovaj roman autoru je 1981. pripala prva nagrada „SFera“ (drugu je dobio 1987. za storiju „Spomenik Euridiki“). Uspešno traženje novih žanrovskih rešenja u poznatim SF vodama javlja se i u romanu *Iksion*, u kome Zemljani bivaju prinuđeni da se povuku u nedra naše planete pošto ona dospeva u oblak kosmičke prašine koji potpuno osujećuje život na površini. Konačno, u romanu *Mana* središnje mesto ponovo pripada jednom ženskom liku (naslovnoj junakinji), a delo predstavlja originalnu varijaciju motiva prvog kontakta. Remec je neosporno najcelovitiji jugoslovenski SF autor u osamdesetim godinama, tako da je uistinu šteta što njegova glavna dela još nisu prevedena ni na srpskohrvatski jezik.”

Ovo su Remčeve priče izašle u periodici na hrvatskom:

1. *Poziv iz ništavila* (Klic iz niča), „Sirius“ br. 72, lipanj 1982.
2. *Čovjek prije psa* (Človek pred psom) „Sirius“ br. 87, rujan 1983.
3. *Opna*, „Sirius“ br. 104, veljača 1985.

4. *Nečista kći* (Nečista hći), “Sirius” br. 108, lipanj 1985.
5. *Stupovi koji govore* (Govoreći stebri), “Sirius” br. 113, studeni 1985.
6. *Planina čežnje* (Gora hrepenjenja), “Sirius” br. 116, veljača 1986.
7. *Spomenik Euridiki* (Pomnik za Evridiko), “Sirius” br. 121/122, srpanj 1986.
8. *Dromidska skulptura* (Dromidska podoba), “Sirius” br. 161/162, listopad/studeni 1989.
9. *Kuća* (Hiša), “Sirius B” br. 9, travanj 2013.
10. *Ticalo s Mura* (Tipalka z Mura), “Sirius B” br. 20, travanj 2015.

U izdanju Književnog kluba Brčko distrikt BiH je 2013. izašla je u mom prijevodu na hrvatski zbirka Remčevih izabranih ZF priča pod naslovom “Žar-ptica”. U zbirci su uvrštene ove priče:

1. *Žar-Ptica*
2. *Otklon*
3. *Spomenik za Euridiku*
4. *Astralni svjetionici*
5. *Ticalo s Mura*
6. *Kuća*
7. *Objava*
8. *Dromidska slika*
9. *Ormarnik*

10. *Jamin zije*

11. *Tuđin*

Ista je zbirka objavljena kao elektronsko izdanje pod naslovom „Ormarnik i druge priče“ u izdanju „Artmedije“ iz Novog Sada, 2014.

Na srpskom jeziku su izašle ove Remčeve NF priče:

1. *Poslednja platforma*, “Moj mikro” br. 1, 1985.; Emitter br. 235, 1995.
2. U lavirintu vremena, “Moj mikro” br. 3, 1985.
3. *Kontakt*, “Moj mikro” br. 5, 1985.
4. *Planina čežnje* (Gora hrepenjenja), “Moj mikro” br. 9, 1985.
5. Nasledna straža (Dedna straža), Alef“ br. 14, 1989.

Priredio Ž. Milenić

27.01.2020.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>